

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm

Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu

Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 19

QUYỂN THỨ 475

HỘI THỨ HAI

Phẩm

VÔ KHUYẾT

Thứ 79 - 2

Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, như thật biết rõ tất cả pháp tánh đều chẳng thể lấy. Chỗ gọi Bát-nhã Ba-la-mật-đa cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa đều chẳng thể lấy.

Sắc cho đến thức cũng chẳng thể lấy. Nhãn xứ cho đến ý xứ cũng chẳng thể lấy. Sắc xứ cho đến pháp xứ cũng chẳng thể lấy. Nhãn giới cho đến ý giới cũng chẳng thể lấy. Sắc giới cho đến pháp giới cũng chẳng thể lấy. Nhãn thức giới cho đến ý thức giới cũng chẳng thể lấy. Nhãn xúc cho đến ý xúc cũng chẳng thể lấy. Nhãn xúc làm duyên sanh ra các

thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng chẳng thể lấy.

Địa giới cho đến thức giới cũng chẳng thể lấy. Nhân duyên cho đến tăng thượng duyên cũng chẳng thể lấy. Theo duyên sanh ra các pháp cũng chẳng thể lấy. Vô minh cho đến lão tử cũng chẳng thể lấy. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không cũng chẳng thể lấy. Chơn như cho đến bất tư nghì giới cũng chẳng thể lấy. Khổ tập diệt đạo thánh đế cũng chẳng thể lấy.

Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi cũng chẳng thể lấy. Bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng chẳng thể lấy. Tám giải thoát cho đến mười biến xứ cũng chẳng thể lấy. Không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng chẳng thể lấy.

Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa cũng chẳng thể lấy. Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa cũng chẳng thể lấy. Tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn cũng chẳng thể lấy. Năm nhãn, sáu thần thông cũng chẳng thể lấy. Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng chẳng thể lấy. Ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo cũng chẳng thể lấy. Pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả cũng chẳng thể lấy.

Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng thể lấy. Quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề cũng chẳng thể lấy. Tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát cũng chẳng thể lấy. Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ đề cũng chẳng thể lấy. Tất cả dị sanh, Thanh văn, Độc giác, Bồ-tát, Như Lai cũng chẳng thể lấy.

Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu, như thật biết rõ tất cả pháp tánh chẳng thể lấy, nên đối các pháp được vô chướng ngại.

Xá-lợi-tử! Bất khả thủ Ba-la-mật-đa đây tức là vô chướng Ba-la-mật-đa. Vô chướng Ba-la-mật-đa như thế tức là Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Các Bồ-tát Ma-ha-tát nên học nơi trong.

Xá-lợi-tử! Nếu các Bồ-tát Ma-ha-tát năng học nơi trong, đối tất cả pháp đều vô sở đắc. Hãy chẳng đắc học, hướng đắc Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Hướng đắc Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Hướng đắc dị sanh Thanh văn, Độc giác, Bồ-tát, Phật pháp. Vì có sao? Xá-lợi-tử! Không có chút pháp thật có tự tánh. Với trong tất cả pháp vô tự tánh, những gì là pháp dị sanh? Những gì là pháp Dự lưu? Những gì là pháp Nhất lai? Những gì là pháp Bất hoàn? Những gì là pháp A-la-hán? Những gì là pháp Độc giác?

Những gì là pháp Bồ-tát? Những gì là pháp Như Lai?

Xá-lợi-tử! Các pháp như thế đã bất khả đắc, nương những pháp nào khá thi thiết có bồ-đặc-già-la. Bồ-đặc-già-la đã bất khả đắc, làm sao nói được đây là dị sanh, đây là Dự lưu, đây là Nhất lai, đây là Bất hoàn, đây là A-la-hán, đây là Độc giác, đây là Bồ-tát, đây là Như Lai?

Khi ấy, Xá-lợi-tử thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Nếu tất cả pháp đều không tự tánh, trọn chẳng thật có, nương những sự nào mà biết rõ được đây là dị sanh, đây là pháp dị sanh. Nói rộng cho đến đây là Như Lai, đây là pháp Như Lai?

Phật bảo: Xá-lợi-tử! Nơi ý người hiểu sao? Vì thật có sắc hoặc đã hoặc sẽ, như các ngu phu dị sanh chấp chẳng? Vì thật có thọ tướng hành thức hoặc đã hoặc sẽ, như các ngu phu dị sanh chấp chẳng? Như vậy cho đến vì thật có tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát hoặc đã hoặc sẽ, như các ngu phu dị sanh chấp chẳng? Vì thật có chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hoặc đã hoặc sẽ, như các ngu phu dị sanh chấp chẳng? Vì thật có dị sanh, Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác, Bồ-tát, Như Lai hoặc đã hoặc sẽ, như các ngu phu dị sanh chấp chẳng?

Xá-lợi-tử thưa: Bạch Thế Tôn! Chẳng thật có, chỉ bởi ngu phu dị sanh điên đảo có chấp như thế.

Phật bảo: Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, phương tiện khéo léo, tuy quán các pháp đều không tự tánh, trọn chẳng thật có, mà nương thế tục cầu tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình phương tiện tuyên nói, khiến được chính hiểu, là các điên đảo.

Khi ấy, Xá-lợi-tử lại thưa Phật rằng: Sao là Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu phương tiện khéo léo, tuy quán các pháp đều không tự tánh, trọn chẳng thật có, mà nương thế tục cầu tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình phương tiện tuyên nói, khiến được chính hiểu, là các điên đảo?

Phật bảo: Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu trọn nên phương tiện khéo léo như vậy: Là đều chẳng thấy có chút thật pháp khá trụ nơi trong, bởi trụ nơi trong mà có ngăn ngại. Bởi có ngăn ngại mà bị lui mất. Vì bởi lui mất nên tâm hèn yếu, vì tâm hèn yếu nên sanh lười nhác.

Xá-lợi-tử! Vì tất cả pháp đều không thật sự, là ngã ngã sở, đều lấy vô tánh mà làm tự tánh. Bản tánh vắng không, tự tướng vắng không; chỉ tất cả

ngu phu dị sanh mê lầm điên đảo, chấp trước sắc uẩn cho đến thức uẩn. Chấp trước nhãn xúc cho đến ý xúc. Chấp trước sắc xúc cho đến pháp xúc. Chấp trước nhãn giới cho đến ý giới. Chấp trước sắc giới cho đến pháp giới. Chấp trước nhãn thức giới cho đến ý thức giới. Chấp trước nhãn xúc cho đến ý xúc. Chấp trước nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ.

Chấp trước địa giới cho đến thức giới. Chấp trước nhân duyên cho đến tăng thượng duyên. Chấp trước theo duyên sanh ra các pháp. Chấp trước vô minh cho đến lão tử. Chấp trước Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Chấp trước nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Chấp trước chơn như cho đến bất tư nghì giới. Chấp trước khổ tập diệt đạo thánh đế.

Chấp trước bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Chấp trước bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Chấp trước tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Chấp trước không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Chấp trước Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa. Chấp trước Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Chấp trước tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Chấp trước năm nhãn, sáu thần thông. Chấp trước Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng.

Chấp trước ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo. Chấp trước pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả.

Chấp trước nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Chấp trước quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề. Chấp trước tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Chấp trước chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Chấp trước dị sanh, Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác, Bồ-tát, Như Lai.

Do nhân duyên này các Bồ-tát Ma-ha-tát quán tất cả pháp đều vô thật sự, lìa ngã ngã sở, đều lấy vô tánh mà làm tự tánh. Bản tánh vắng không, tự tướng vắng không, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, tự lập như thầy huyền vi hữu tình nói pháp. Các kẻ xan tham vì nói bố thí, các kẻ phá giới vì nói tịnh giới, các kẻ giận dữ vì nói an nhẫn, các kẻ lừa nhác vì nói tinh tiến, các kẻ tán loạn vì nói tĩnh lự, các kẻ ngu si vì nói bát-nhã.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an lập hữu tình khiến trụ Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa rồi, lại vì tuyên nói Thánh pháp thù thắng năng ra khỏi sanh tử, khiến các hữu tình nương đó tu học hoặc được quả Dự lưu, hoặc được quả Nhất lai, hoặc được quả Bất hoàn, hoặc được quả A-la-hán, hoặc được Độc giác Bồ-đề, hoặc vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh,

hoặc trụ bậc Bồ-tát Ma-ha-tát, hoặc chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Khi ấy, Xá-lợi-tử lại thưa Phật rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, vì sao chẳng gọi kẻ hữu sở đắc? Nghĩa là các hữu tình thật vô sở hữu, mà khiến an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Lại vì tuyên nói Thánh pháp thù thắng năng ra khỏi sanh tử. Hoặc khiến được quả Dự lưu, cho đến hoặc khiến chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Phật bảo: Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đối các hữu tình chẳng có sở đắc. Vì có sao? Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu chẳng thấy hữu tình chút thật khả đắc. Duy có thể tục giả nói hữu tình.

Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, an trụ hai đế vì các hữu tình tuyên nói Chánh pháp. Sao gọi hai đế? Một, thế tục đế; hai, thắng nghĩa đế.

Xá-lợi-tử! Tuy trong hai đế thi thiết hữu tình đều bất khả đắc, mà các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu phương tiện khéo léo, vì các hữu tình tuyên nói Chánh pháp, khiến các hữu tình nghe Chánh pháp rồi, đối trong hiện pháp

hãy chẳng đắc ngã, huông gì sẽ đắc chứng quả sở cầu và kẻ năng đắc!

Như vậy, Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu phương tiện khéo léo, tuy vì hữu tình tuyên nói Chánh pháp, khiến tu chánh hành được quả sở chứng, mà tâm đối kia đều vô sở đắc, vì đạt tất cả pháp bất khả đắc vậy.

Bấy giờ, cụ thọ Xá-lợi-tử thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát đây tuy đối các pháp chẳng đắc nhất tánh, chẳng đắc dị tánh, chẳng đắc tổng tánh, chẳng đắc biệt tánh, mà mặc áo giáp đại công đức như thế.

Do mặc giáp đại công đức như thế, chẳng hiện cõi Dục, chẳng hiện cõi Sắc, chẳng hiện cõi Vô sắc, chẳng hiện cõi hữu vi, chẳng hiện cõi vô vi. Tuy hóa hữu tình khiến ra ba cõi, mà đối hữu tình đều vô sở đắc. Cũng lại chẳng đắc thi thiết hữu tình. Thi thiết hữu tình bất khả đắc, nên không buộc không mở. Không buộc không mở nên không nhiễm không tịnh. Không nhiễm không tịnh nên các thú sai khác chẳng thể rõ biết. Các thú sai khác chẳng thể rõ biết, nên không nghiệp, không phiền não. Không nghiệp, phiền não nên cũng không quả dị thực. Đã không

quả dị thực, nói sao có ngã và hữu tình trôi lăn các thú, hiện các thứ sai khác ba cõi?

Phật bảo: Xá-lợi-tử! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Xá-lợi-tử! Nếu các hữu tình trước có sau không, Bồ-tát chư Phật lẽ có sai lầm. Nếu các thú sanh tử trước có sau không, thời Bồ-tát chư Phật cũng có sai lầm. Trước không sau có, lý cũng chẳng phải.

Vậy nên, Xá-lợi-tử! Nếu Phật ra đời hoặc chẳng ra đời, pháp tướng thường trụ, chơn như, pháp giới, tánh chẳng hư dối trọn không cải chuyển. Vì tất cả pháp, pháp tánh, pháp giới, pháp trụ, pháp định, chơn như, thật tế, tánh chẳng hư dối, tánh chẳng biến khác giống như hư không. Trong đây hãy không ngã thấy khá được, huống có sắc thấy các pháp khá được. Đã không sắc thấy các pháp khá được, làm sao mà có các thú sanh tử. Các thú sanh tử đã bất khả đắc, làm sao mà có thành thực hữu tình khiến cho giải thoát. Duy nương thế tục giả nói là có.

Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát theo Phật quá khứ, nghe tất cả pháp tự tánh đều không, bởi các hữu tình điên đảo chấp trước. Nghe rồi như thật buộc niệm suy nghĩ, vì độ thoát hữu tình điên đảo chấp trước, cầu tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Ở khi cầu tới chẳng khởi nghĩ này: Ta đối pháp đây đã được sẽ được, khiến hữu tình kia đã độ sẽ độ chỗ sở chấp trước, sanh tử nhiều khổ.

Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát này vì độ thoát hữu tình điên đảo chấp trước, mặc giáp công đức đại thế trang nghiêm, mạnh mẽ chính siêng không chỗ đoái tiếc, chẳng lui Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thường đối Bồ-đề chẳng khởi do dự, rằng ta sẽ chứng, chẳng sẽ chứng ư? Chỉ chính nghĩ rằng: Ta định sẽ chứng sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm nhiều ích chơn thật các hữu tình. Nghĩa là khiến giải thoát mê lầm điên đảo qua lại các thú chịu khổ sanh tử.

Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tuy giải thoát hữu tình mê lầm điên đảo sanh tử các thú mà vô sở đắc. Chỉ nương thế tục nói có việc này.

Xá-lợi-tử! Như thầy huyễn giỏi hoặc học trò kia y thuật để vông, hóa làm vô lượng trăm ngàn trăm ức muôn ức các loại hữu tình, lại hóa nhiều thứ ăn uống thượng diệu thí hữu tình hóa đều khiến no đủ. Làm việc này rồi, vui vẻ xưng lời: Ta đã thu được nhóm phước rộng lớn. Nơi ý hiểu sao? Thầy huyễn giỏi này hoặc học trò kia, thật khiến hữu tình được no nê chẳng?

Xá-lợi-tử thưa: Bạch Thế Tôn! Chẳng được.

Phật bảo: Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế. Từ sơ phát tâm, vì muốn nhiều ích các hữu tình, nên tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. An trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không. An trụ chơn như cho đến bất tư nghì giới. An trụ khổ tập diệt đạo thánh đế.

Tu hành bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Tu hành bốn tĩh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Tu hành tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Tu hành không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Tu hành Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Tu hành tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Tu hành năm nhãn, sáu thần thông. Tu hành Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Tu hành ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo. Tu hành pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Tu hành nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Viên mãn đạo đại Bồ-đề của Bồ-tát, thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật.

Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát dù làm việc này, mà đôi hữu tình và tất cả pháp đều vô sở đắc. Chẳng khởi nghĩ này: Ta đem pháp đây điều phục các loại hữu tình như thế, khiến nó xa lìa điên đảo chấp trước, chẳng còn lộn quanh các thú sanh tử.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao gọi đạo đại Bồ-đề của Bồ-tát, các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành đạo đây phương tiện khéo léo, thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Phật bảo: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát từ sơ phát tâm, sở hành Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Sở hành nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Sở hành chơn như cho đến bất tư nghì giới. Sở hành khổ tập diệt đạo thánh đế. Sở hành bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Sở hành bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Sở hành tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Sở hành không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Sở hành Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Sở hành tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Sở hành năm nhãn, sáu thần thông. Sở hành Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Sở hành pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Sở hành nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí và vô lượng vô biên các Phật pháp khác đều là đạo đại Bồ-đề của Bồ-tát. Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành đạo đây phương tiện khéo léo, thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, mà không có tướng hữu tình cõi Phật thấy.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Sao là Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo thành thực hữu tình?

Phật bảo: Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo tự hành bồ thí, cũng khuyên người hành bồ thí. Ân cần dạy răn dạy trao kia rằng: Các thiện nam tử! Chớ mắc bồ thí, nếu mắc bồ thí sẽ tái thọ thân, nếu tái thọ thân do đây lần nữa sẽ thọ vô lượng khổ lớn dữ dội.

Các thiện nam tử! Trong thắng nghĩa đế đều không bồ thí, cũng không kẻ thí, kẻ thọ, vật thí và các quả thí. Các pháp như thế đều bản tánh không. Trong bản tánh không, không pháp khá lấy. Các pháp không tánh cũng chẳng khá lấy.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, tuy đối hữu tình tự hành nơi thí, cũng khuyên người thí, mà đối bồ thí, kẻ thí, kẻ thọ, vật thí, quả thí đều vô sở đắc. Bồ thí Ba-la-mật-đa như thế danh vô sở đắc Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi đối các pháp đây vô sở đắc, phương tiện khéo léo, năng hóa hữu tình trụ quả Dự lưu, hoặc quả Nhất lai, hoặc quả Bất hoàn, hoặc quả A-la-hán, hoặc Độc giác Bồ-đề, hoặc tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, thành thực hữu tình khiến được thắng lợi.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tự hành bồ thí, cũng khuyên người hành bồ thí, xưng nêu pháp hành bồ thí không trái, vui mừng khen ngợi kẻ hành bồ thí.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này thí như thế rồi, hoặc sanh đại tộc Sát-đế-lợi, hoặc sanh đại tộc Bà-la-môn, hoặc sanh đại tộc Trưởng giả, hoặc sanh đại tộc Cư sĩ, phong phú của báu. Hoặc làm Tiểu vương ở cõi nước nhỏ giàu sang tự tại. Hoặc làm Đại vương ở cõi nước lớn giàu sang tự tại. Hoặc làm Luân vương ở cõi bốn châu giàu sang tự tại. Bồ-tát Ma-ha-tát này sanh các chỗ tôn quý như thế thấy đem bốn nhiếp sự thu nhiếp các hữu tình. Trước giáo hóa hữu tình an trụ bồ thí. Nhờ nhân duyên bồ thí nơi tâm điều thiện, lần lữa khiến trụ tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tinh lực, bát nhã. Lại khiến an trụ bốn tĩnh lực, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Lại khiến an trụ bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Lại khiến an trụ không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Bồ-tát Ma-ha-tát này khiến các hữu tình trụ các thiện pháp như thế thấy rồi, hoặc khiến tới vào Chánh tánh ly sanh, được quả Dự lưu cho đến khiến

được quả A-la-hán. Hoặc khiến tới vào Chánh tánh ly sanh, lần nữa chứng được Độc giác Bồ-đề. Hoặc khiến tới vào Chánh tánh ly sanh lần nữa tu học các bậc Bồ-tát, mau tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại bảo kia rằng: Các thiện nam tử! Nên phát đại nguyện, mau tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm thắng sự nhiều ích các hữu tình. Các loại hữu tình phân biệt hư vọng sở chấp các pháp đều không tự tánh, chỉ bởi điên đảo vọng chấp là có. Vậy nên các người thường nên tinh siêng tự trừ điên đảo, cũng khuyên người dứt. Tự thoát sanh tử, cũng khiến người thoát. Tự được đại lợi, cũng khiến người được.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát thường nên tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa như thế. Do Bồ thí Ba-la-mật-đa đây, từ sơ phát tâm cho đến cứu cánh chẳng đọa ác thú, nghèo cùng, hèn kém, biên địa quê mùa. Vì muốn nhiều ích hữu tình nên nhiều sanh đạo người, làm vua Chuyển luân, giàu sang tự tại, được nhiều lợi ích. Sở dĩ vì sao? Theo nghiệp uy thế được quả như vậy. Nghĩa là khi Bồ-tát kia làm Luân vương thấy kẻ xin đến, bèn khởi nghĩ này: Ta vì việc gì trôi lăn sanh tử làm vua Chuyển luân? Ta đâu chẳng vì nhiều ích hữu tình trụ trong sanh tử hưởng thắng quả đây, chẳng vì việc nào khác. Khởi nghĩ ấy rồi, bảo kẻ xin rằng: “Tùy người cần dùng

đều phải thí cho. Khi người lấy của như lấy của mình, chớ tưởng của ai. Sở dĩ vì sao? Ta vì các người được nhiều ích này mà thọ thân đây chứa nhóm của vật, nên của vật này là sở hữu các người, tùy người tự lấy. Hoặc tự thọ dùng, hoặc chuyển thí người, chớ có nghi nan”. Bồ-tát Ma-ha-tát đây khi thương xót các hữu tình như thế, vô duyên đại bi chóng được viên mãn.

Nhờ đại bi đây chóng được viên mãn, nên dù thường nhiều ích vô lượng hữu tình, mà đối hữu tình đều vô sở đắc, cũng lại chẳng đắc thắng quả đã được. Năng như thật biết, chỉ do thế tục ngôn thuyết thi thiết nhiều thứ sự việc nhiều ích các hữu tình mà thôi. Lại như thật biết việc đã thi thiết đều như tiếng vang trong hang, tuy hiện như có mà không chơn thật, bởi đối pháp này đều vô sở thủ.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát thường nên tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa như vậy, là đối hữu tình đều không đoái tiếc, cho đến năng thí xương thịt nơi tự thân, hướng chẳng năng xả các của cải bên ngoài. Vì các của cải nhiếp thọ hữu tình khiến mau giải thoát sanh già bệnh chết.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Những của cải nào nhiếp thọ hữu tình khiến mau giải thoát sanh già bệnh chết?

Phật bảo: Thiện Hiện! Chỗ gọi của cái Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Hoặc của cái nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Hoặc của cái chơn như cho đến bất tư nghì giới. Hoặc của cái khổ tập diệt đạo thánh đế. Hoặc của cái bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Hoặc của cái bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Hoặc của cái tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Hoặc của cái không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Hoặc của cái Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa. Hoặc của cái Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Hoặc của cái tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Hoặc của cái năm nhãn, sáu thần thông. Hoặc của cái Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Hoặc của cái pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả.

Hoặc của cái nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Hoặc của cái quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề. Hoặc của cái tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Hoặc của cái chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thiện Hiện! Các của cái thiện pháp như thế thấy nhiếp thọ hữu tình, khiến mau giải thoát sanh già bệnh chết. Các Bồ-tát Ma-ha-tát thường đem các của cái như thế nhiếp lấy hữu tình, khiến mau giải thoát sanh già bệnh chết.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, tự hành bồ thí, khuyên các hữu tình hành bồ thí rồi. Nếu thấy hữu tình hủy phạm tịnh giới, rất sanh thương xót mà bảo nó rằng: Các người nay nên thọ trì tịnh giới, ta sẽ thí người các thứ của cải khiến không thiếu thốn. Các người bởi thiếu các của cải cho sự sống, hủy phạm tịnh giới, làm các ác nghiệp. Ta sẽ tùy người thiếu của cải gì đều cung cấp cho nhau. Các người an trụ luật nghi giới rồi, lần nữa sẽ năng làm ngăn mé khổ, nương pháp Tam thừa, tùy phát sở ưng ra khỏi sanh tử, đến vui rất ráo.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, tự thọ trì tịnh giới, cũng khuyên người thọ trì tịnh giới, xưng nêu pháp thọ trì tịnh giới không trái, vui mừng khen ngợi kẻ thọ trì tịnh giới.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, khuyên các hữu tình an trụ tịnh giới, giải thoát tất cả sanh già bệnh chết, chứng được rất ráo lợi ích an vui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, nếu thấy hữu tình giận dữ lẫn nhau, rất sanh thương xót mà bảo nó rằng: Duyên nào các người lại giận dữ nhau. Nếu các

ngươi vì có thiếu thốn vật gì lần hỏi duyên nhau khởi các ác ấy nên theo ta đòi, ta sẽ giúp ngươi, tùy ngươi cần dùng các thứ của cải đều sẽ thí ngươi, khiến không thiếu thốn. Các ngươi chẳng nên giận dữ lẫn nhau, nên tu an nhẫn, đồng khởi từ tâm.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, khuyên các hữu tình tu an nhẫn rồi, muốn cho kiên cố lại bảo đó rằng: Nhân duyên giận dữ trợn không định thật, đều từ hư dối phân biệt sanh ra, vì tất cả pháp bản tánh không vậy. Duyên nào các ngươi dối không thật sự quấy khởi giận dữ, hủy hoại lẫn nhau. Các ngươi chớ duyên hư dối phân biệt giận dữ lẫn nhau, gây các ác nghiệp, sẽ đọa địa ngục, bàng sanh, quỷ giới và các chỗ ác chịu các khổ dữ dội. Khổ ấy độc hại cứng cõi bén sứt, bức cắt thân tâm rất nổi khó chịu. Các ngươi chớ chấp việc chẳng thật có, quấy giận dữ nhau gây ác nghiệp đây. Do ác nghiệp này hãy khó được làm thân người hèn hạ, hưởng được sanh trời, hoặc được gặp Phật lóng nghe Chánh pháp, như nói tu hành. Các ngươi nên biết thân người khó được, Phật đời khó gặp, sanh tin càng khó. Ngày nay các ngươi đã đủ việc đây, chớ bởi giận dữ mà mất thời tốt. Nếu mất thời này thì chẳng thể cứu vãn. Vậy nên các ngươi đối các hữu tình chớ khởi giận dữ, nên tu an nhẫn.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự hành an nhẫn, cũng khuyên người hành an nhẫn, xưng nêu pháp hành an nhẫn không trái, vui mừng khen ngợi kẻ hành an nhẫn.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa khuyên các hữu tình tu hành an nhẫn. Các loại hữu tình nhờ đây lần hồi nương dựa Tam thừa mà được giải thoát.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, thấy các hữu tình thân tâm lười nhác, rất sanh thương xót mà bảo nó rằng: Duyên nào các người chẳng siêng tinh tiến tu các pháp lành mà sanh lười nhác? Kia trả lời rằng: Tôi thiếu của cải, đời các việc lành chẳng siêng tu được.

Bồ-tát bảo rằng: Ta năng thí người của cải bị thiếu, người nên siêng tu các pháp bồ thí, tịnh giới, an nhẫn thấy. Khi các hữu tình được Bồ-tát này đã thí của cải không bị thiếu thốn, bèn năng phát khởi tinh tiến thân tâm, tu các pháp lành mau được viên mãn. Nhờ các pháp lành được viên mãn, nên lần hồi dần sanh các pháp vô lậu. Do pháp vô lậu được quả Dự lưu, hoặc quả Nhất lai, hoặc quả Bất hoàn, hoặc quả A-la-hán, hoặc Độc giác Bồ-đề, hoặc có tới vào các bậc Bồ-tát, lần nữa được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, tự hành tinh tiến, cũng khuyên người hành tinh tiến, xưng nêu pháp hành tinh tiến không trái, vui mừng khen ngợi kẻ hành tinh tiến.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa khiến các hữu tình xa lìa lười nhác, siêng tu các lành, mau chóng giải thoát, lại năng lợi vui các loại hữu tình.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, thấy các hữu tình các căn tán loạn quên mất chánh niệm, rất sanh thương xót mà bảo đó rằng: Duyên nào các người chẳng tu tĩnh lự, tán loạn mất niệm, chìm đắm sanh tử chịu khổ vô cùng? Kia trả lời rằng: Chúng tôi thiếu thốn của cải nên đối tĩnh lự chẳng siêng tu được.

Bồ-tát bảo rằng: Ta năng thí người của cải bị thiếu. Các người từ nay chẳng nên khởi lại hư dối tìm rình, vin lấy trong ngoài, rối loạn tự tâm. Khi các hữu tình được Bồ-tát này đã thí của cải không bị thiếu thốn, bèn năng đề dứt hư dối tìm rình, vào sơ tĩnh lự, lần hồi lại vào đệ nhị đệ tam đệ tứ tĩnh lự.

Nương các tĩnh lự lại năng dẫn phát từ bi hỷ xả bốn thứ vô lượng. Tĩnh lự, vô lượng làm chỗ nương dựa, lại năng dẫn phát bốn định vô sắc. Tĩnh lự, vô

lượng, vô sắc điều tâm khiến mềm mại rồi, tu bốn niệm trụ lần nữa cho đến tám thánh đạo chi. Do đây lại năng dẫn không, vô tướng, vô nguyện thấy các thiện pháp thù thắng, tùy kia sở ưng được quả Tam thừa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự tu tĩnh lự, cũng khuyên người tu tĩnh lự, xưng nêu pháp tu tĩnh lự không trái, vui mừng khen ngợi kẻ tu tĩnh lự.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, khuyên các hữu tình xa lìa tán loạn, tu các tĩnh lự được lợi vui lớn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, thấy các hữu tình ngu si điên đảo, rất sanh thương xót mà bảo đó rằng: Duyên nào các người chẳng tu diệu huệ, ngu si điên đảo chịu khổ vô cùng? Kia trả lời rằng: Chúng tôi thiếu thốn của cải, nên đối diệu huệ chẳng siêng tu được.

Bồ-tát bảo rằng: Ta năng thí người của cải bị thiếu, người nên nhận lĩnh trước tu bồ thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tĩnh lự được viên mãn rồi, nên quán sát kỹ thật tướng các pháp, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Là với lúc bấy giờ nên quán sát kỹ hãy có chút pháp mà khá được chẳng. Nghĩa là ngã,

hữu tình, nói rộng cho đến tri giả, kiến giả hãy khá được chăng?

Sắc cho đến thức hãy khá được chăng. Nhân xứ cho đến ý xứ hãy khá được chăng. Sắc xứ cho đến pháp xứ hãy khá được chăng. Nhân giới cho đến ý giới hãy khá được chăng. Sắc giới cho đến pháp giới hãy khá được chăng. Nhân thức giới cho đến ý thức giới hãy khá được chăng. Nhân xúc cho đến ý xúc hãy khá được chăng. Nhân xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ hãy khá được chăng?

Địa giới cho đến thức giới hãy khá được chăng. Nhân duyên cho đến tăng thượng duyên hãy khá được chăng. Theo duyên sanh ra các pháp hãy khá được chăng. Vô minh cho đến lão tử hãy khá được chăng. Dục giới, Sắc giới, Vô sắc giới hãy khá được chăng?

Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa hãy khá được chăng. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không hãy khá được chăng. Chơn như cho đến bất tư nghì giới hãy khá được chăng. Khổ tập diệt đạo thánh đế hãy khá được chăng. Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi hãy khá được chăng. Bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định hãy khá được chăng. Tám giải thoát cho đến mười

**biên xứ hãy khá được chăng. Không, vô tướng, vô
nguyện giải thoát môn hãy khá được chăng?**

**Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa hãy khá
được chăng. Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa hãy
khá được chăng. Tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa
môn hãy khá được chăng. Năm nhãn, sáu thần
thông hãy khá được chăng. Như Lai mười lực cho
đến mười tám pháp Phật bất cộng hãy khá được
chăng. Ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo
hãy khá được chăng. Pháp vô vong thất, tánh hằng
trụ xả hãy khá được chăng?**

**Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí
hãy khá được chăng. Quả Dự lưu cho đến Độc giác
Bồ-đề hãy khá được chăng. Tất cả hạnh Bồ-tát Ma-
ha-tát hãy khá được chăng. Chư Phật Vô thượng
Chánh đẳng Bồ-đề hãy khá được chăng?**

**Các hữu tình kia đã được của cải không bị thiếu
thốn, y lời Bồ-tát, trước tu bố thí, tịnh giới, an nhẫn,
tinh tiến, tinh lự được viên mãn rồi, lại quan sát kỹ
thật tướng các pháp, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-
đa. Khi quan sát kỹ, như trước đã nói, thật tánh các
pháp đều bất khả đắc. Vì bất khả đắc nên không
chỗ chấp trước. Vì chẳng chấp trước, nên chẳng
thấy chút pháp có sanh có diệt, có nhiễm có tịnh.**

Khi kia đối các pháp vô sở đắc, đối tất cả xứ chẳng khởi phân biệt. Nghĩa là chẳng phân biệt đây là địa ngục, bàng sanh, quỷ giới, hoặc a-tổ-lạc, hoặc người, hoặc trời. Cũng chẳng phân biệt đây là trì giới, đây là phạm giới. Cũng chẳng phân biệt đây là dị sanh, đây là thánh giả, đây là Dự lưu, đây là Nhất lai, đây là Bất hoàn, đây là A-la-hán, đây là Độc giác, đây là Bồ-tát, đây là Phật, đây là hữu vi, đây là vô vi. Vì kia do không phân biệt như thế, nên tùy kia sở ưng lần lửa chứng được Tam thừa Niết-bàn an vui rất ráo.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự tu bát-nhã, cũng khuyên người tu bát-nhã, xưng nêu pháp tu bát-nhã không trái, vui mừng khen ngợi kẻ tu bát-nhã.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, khuyên các hữu tình siêng tu bát-nhã, khiến được lợi ích an vui rất ráo.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, tự hành Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng khuyên người hành Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa rồi, lại thấy hữu tình lộn quanh các thú chịu vô lượng khổ chưa được giải thoát, vì muốn khiến giải thoát khổ sanh tử, nên trước đem nhiều

thứ của cải nhiều ích, sau đem các pháp vô lậu xuất thế phương tiện khéo léo mà nhiếp thọ đó.

Các hữu tình kia đã được của cải không bị thiếu thốn, thân tâm dũng quyết năng trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Cũng năng trụ chơn như cho đến bất tư nghì giới. Cũng năng trụ khổ tập diệt đạo thánh đế.

Cũng năng tu bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Cũng năng tu bốn tĩh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Cũng năng tu tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Cũng năng tu không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Cũng năng tu Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa. Cũng năng tu Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Cũng năng tu tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Cũng năng tu năm nhãn, sáu thần thông.

Cũng năng tu Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Cũng năng tu pháp vô vọng thất, tánh hằng trụ xả. Cũng năng tu nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Cũng năng tu vô lượng vô biên các Phật pháp khác. Các hữu tình kia nhờ được pháp vô lậu nhiếp thọ, nên giải thoát sanh tử, chứng được Niết-bàn an vui rất ráo.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, tự hành các thứ pháp thắng vô lậu,

cũng khuyên người hành các thứ pháp thắng vô lậu, xưng nêu pháp hành các thứ pháp thắng vô lậu không trái, vui mừng khen ngợi kẻ hành các thứ pháp thắng vô lậu.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa đem pháp vô lậu nhiếp thọ hữu tình, khiến cho giải thoát sanh tử các khổ, chúng được Niết-bàn thường vui rất ráo. Cũng năng vì người làm đại nhiều ích.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa thấy các hữu tình không chỗ nương nhờ, nhiều các khổ não, thiếu thốn các thứ, rất sanh thương xót mà an ủi rằng: Ta năng vì người làm chỗ nương nhờ khiến người giải thoát việc đang chịu khổ. Các người cần dùng uống ăn áo mặc, đồ nằm xe cưỡi, nhà cửa hương hoa, kỹ nhạc đèn sáng, cửa ngọc tô tó và những bao các thứ của cải cần dùng, đều tùy ý đòi, chớ có nghi nan. Ta sẽ tùy người đòi gì đều thí, khiến người đêm dài lợi ích an vui.

Khi các người nhận vật ta đã thí như lấy của mình, chớ khởi tưởng của ai. Sở dĩ vì sao? Ta ở đêm dài nhóm góp của vật chỉ vì các người được lợi vui vậy. Ngày nay các người đem tâm không nghi nan đối của vật đây tùy ý nhận lấy. Nhận rồi, trước nên tự chính thọ dụng, tu các nghiệp lành, sau đem của

đây thí các hữu tình cũng khiến tu lành. Là khiến tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Cũng khiến an trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Cũng khiến an trụ chơn như cho đến bất tư nghì giới. Cũng khiến an trụ khổ tập diệt đạo thánh đến

Cũng khiến tu hành bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Cũng khiến tu hành bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Cũng khiến tu hành tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Cũng khiến tu hành không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Cũng khiến tu hành Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa. Cũng khiến tu hành Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Cũng khiến tu hành tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Cũng khiến tu hành năm nhãn, sáu thần thông. Cũng khiến tu hành Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Cũng khiến tu hành pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Cũng khiến tu hành nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Cũng khiến tu hành vô lượng vô biên các Phật pháp khác.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này dạy dẫn các hữu tình như thế rồi, tùy kia sở ưng lại khiến tu tập các pháp vô lậu, trụ quả Dự lưu, hoặc quả Nhất lai, hoặc quả Bất hoàn, hoặc quả A-la-hán, hoặc Độc giác Bồ-đề, hoặc đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo thành thực hữu tình, khiến cho giải thoát ác thú sanh tử. Như nên chứng được Tam thừa Niết-bàn, nhiều ích mình người, rất rạo an vui.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Sao là Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Tịnh giới Ba-la-mật-đa và đạo đại Bồ-đề khác của Bồ-tát phương tiện khéo léo, thành thực hữu tình?

Phật bảo: Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Tịnh giới Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo, thấy các hữu tình thiếu thốn của cải, phiền não xí thịnh, chẳng năng tu thiện, thương xót bảo rằng: Các người nếu vì thiếu thốn của cải, ta sẽ thí người các thứ của cải, các người chớ khởi phiền não ác nghiệp, nên chính tu tập các thiện pháp bồ thí thấy.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Tịnh giới Ba-la-mật-đa như ưng nhiếp thọ các loại hữu tình. Các kẻ xan tham khiến tu bồ thí, đổi thân mạng của không chỗ đoái tiếc. Các kẻ phá giới khiến tu tịnh giới, năng chính thọ hành mười thiện nghiệp đạo, trụ luật nghi giới, chẳng xé chẳng rách, không uế không tạp, cũng không chấp lấy. Các kẻ giận dữ khiến tu an nhẫn. Các kẻ lừa dối khiến tu tinh tiến. Các kẻ tán loạn khiến tu tĩnh lự. Các kẻ ngu si khiến tu diệu huệ. Kẻ chấp các pháp khiến tu pháp không.

Kẻ không có tất cả các thứ thắng công đức khác, khiến tu học đầy đủ.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Tịnh giới Ba-la-mật-đa thành thực hữu tình, phương tiện khéo léo, khiến cho giải thoát ác thú sanh tử, như ưng chứng được Tam thừa Niết-bàn, nhiều ích mình người an vui rất ráo.

Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành bốn Ba-la-mật-đa kia và các đạo đại Bồ-đề của Bồ-tát, mỗi mỗi đều năng phương tiện khéo léo đem tất cả thiện pháp thành thực hữu tình, khiến cho giải thoát ác thú sanh tử, như ưng chứng được Tam thừa Niết-bàn, nhiều ích mình người an vui rất ráo. Mỗi mỗi nói rộng như bố thí trước.

--- o0o ---